

NARODNA BANKA SRBIJE

PREGLED DEŠAVANJA NA SVETSKOM FINANSIJSKOM TRŽIŠTU

7–11. decembar 2020.

Sektor za monetarne i devizne operacije
Odeljenje za devizne rezerve
Odeljenje za operacije na otvorenom tržištu

Decembar 2020.

I Kretanja na tržištima razvijenih zemalja

1.1 Kretanje vodećih indeksa akcija

Indeks	Država	Nivo indeksa 11.12.2020	Promena u %	
			1w	YoY
S&P 500	SAD	3.663,46	-0,96%	16,61%
Dow Jones Industrial	SAD	30.046,37	-0,57%	7,65%
NASDAQ	SAD	12.377,87	-0,69%	43,03%
Dax 30	Nemačka	13.114,30	-1,39%	-0,25%
CAC 40	Francuska	5.507,55	-1,81%	-6,03%
FTSE 100	Velika Britanija	6.546,75	-0,05%	-9,28%
NIKKEI 225	Japan	26.652,52	-0,37%	13,94%
Shanghai Composite	Kina	3.347,19	-2,83%	14,46%

Izvor: Bloomberg.

1.2 Nivo i promena prinosa državnih obveznica

		Nivo prinosa u %	Promena u bp	
			1w	YoY
Nemačka	2y	-0,79%	-3,7	-14,8
	10y	-0,64%	-8,9	-31,7
Francuska	2y	-0,73%	-3,3	-11,4
	10y	-0,38%	-7,2	-37,4
Španija	2y	-0,63%	-3,5	-24,0
	10y	0,00%	-7,8	-40,9
Italija	2y	-0,44%	-3,8	-38,4
	10y	0,56%	-6,6	-64,6
UK	2y	-0,11%	-7,7	-68,7
	10y	0,17%	-17,9	-60,2
SAD	2y	0,12%	-3,3	-149,4
	10y	0,90%	-7,0	-89,3
Kanada	2y	0,25%	-2,7	-140,9
	10y	0,71%	-8,3	-87,0
Japan	2y	-0,15%	-0,9	-2,4
	10y	0,01%	-0,9	1,5

Izvor: Bloomberg.

1.3 Kretanja na FX tržištu

EUR				USD			
Kurs	Promena EUR u %			Kurs	Promena USD u %		
	1w	YoY	1w		YoY		
EUR/USD	1,2117	-0,22%	9,24%	USD/EUR	0,8253	0,22%	-8,45%
EUR/GBP	0,9161	1,64%	8,78%	USD/GBP	0,7561	1,87%	-0,41%
EUR/CHF	1,0779	-0,31%	-1,43%	USD/CHF	0,8896	-0,09%	-9,76%
EUR/JPY	125,91	-0,42%	4,44%	USD/JPY	103,92	-0,19%	-4,39%
EUR/CAD	1,5471	-0,43%	5,77%	USD/CAD	1,2769	-0,20%	-3,17%

Izvor: Bloomberg.

1.4 Kamatne stope na tržištu novca*

Ročnost	EURIBOR			LIBOR								
	nivo u %	promena u b.p.		nivo u %	promena u b.p.		nivo u %	promena u b.p.		nivo u %	promena u b.p.	
		1w	YoY		1w	YoY		1w	YoY		1w	YoY
O/N	-0,56%	-0,2	-1,3	0,08%	-1,0	-146,0	0,05%	-0,1	-66,0	-0,72%	-0,1	-1,7
1M	-0,55%	-0,9	-9,8	0,16%	0,7	-158,2	0,02%	-1,3	-67,6	-0,83%	1,0	-0,7
3M	-0,54%	-1,1	-15,0	0,22%	-0,9	-167,1	0,03%	0,0	-74,5	-0,79%	-0,6	-7,2
6M	-0,52%	-0,8	-18,2	0,25%	-0,7	-164,0	0,02%	-2,8	-83,5	-0,75%	-1,3	-9,5
12M	-0,50%	-0,9	-22,7	0,34%	-0,1	-160,7	0,08%	-4,5	-88,2	-0,62%	-1,2	-10,2

* EURIBOR i LIBOR za ročnosti od 1 do 12 meseci a ESTR, SOFR, SONIA i SARON za O/N
Izvor: Bloomberg.

1.5 Referentne kamatne stope vodećih centralnih banaka*

	RKS (u %)	Poslednja promena (u p.p.)	Datum promene	Naredni sastanak	Očekivanje RKS za Q4 (u %)
Evropska centralna banka	-0,5	-0,10	12.09.19.	21.01.21.	-0,50
Federalne rezerve SAD	0,00-0,25	-1,00	15.03.20.	16.12.20.	0,00-0,25
Banka Engleske	0,10	-0,15	19.03.20.	17.12.20.	0,10
Banka Kanade	0,25	-0,50	27.03.20.	20.01.21.	0,25
Švajcarska nacionalna banka	-0,75	-0,50	15.01.15.	17.12.20.	-0,75

* RKS na poslednji dan izveštajnog perioda; kamatna stopa na depozitne olakšice za ECB (RKS je 0,00%).

Kurs EUR/USD

U izveštajnom periodu evro je oslabio za 0,22% prema američkom dolaru. Kurs EUR/USD kretao se u rasponu od 1,2059 do 1,2166 (tokom perioda trgovanja), odnosno od 1,2072 do 1,2133 (vrednost na kraju dana, Bloomberg Composite London).

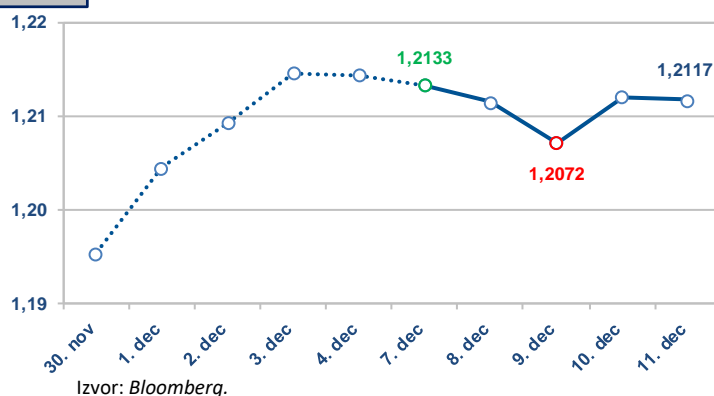
Iako, ako se posmatraju vrednosti na kraju dana, ne izgleda tako, kurs EUR/USD je tokom perioda trgovanja znatno oscilirao. Početkom nedelje na tržištu je pogoršan sentimenta usled izostanka napretka u pregovorima između Velike Britanije i EU oko trgovinskog sporazuma, pa je evro slabio prema dolaru. Međutim, sentiment je na tržištu popravljen zbog povećanog optimizma u pogledu novog fiskalnog stimulusa u SAD i vakcina, pa je evro počeo da dobija na vrednosti, a valutni par je dostigao nivo od 1,2166 dolara za evro. Nakon toga je evro ponovo oslabio, zabeleživši blagi pad na kraju dana, najverovatnije usled želje investitora da realizuju profite.

Dolar je nastavio da jača prema evru i naredna dva dana, a cene akcija su smanjene, kao i prinosi državnih obveznica razvijenih zemalja, posebno na dužim rokovima, dok je cena zlata rasla usled povećane averzije prema riziku kod tržišnih učesnika. Nastavak snažnog rasta broja zaraženih u SAD i Evropi i uvođenje strogih ograničenja u Kaliforniji prete da dodatno otežaju ionako usporeni ekonomski oporavak, a neizvesnost je povećana i u vezi s pregovorima o Bregzitu u poslednji čas, pregovorima o novom paketu fiskalne pomoći u Kongresu SAD i iščekivanjem sastanka ECB-a u četvrtak. U utorak je evro jačao tokom perioda trgovanja, nakon objave podatka da je sentiment među investitorima u Nemačkoj u decembru poboljššan više od očekivanja. ZEW indeks očekivanja povećan je sa 39,0 na 55,0, usled očekivanja da će vakcina protiv virusa korona ubrzati oporavak ekonomije.

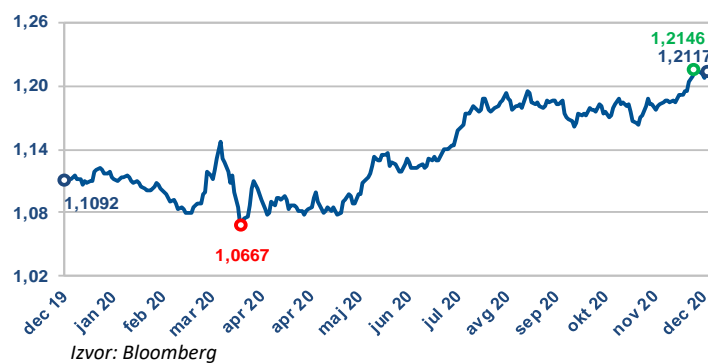
U izveštajnom periodu evro je oslabio prema dolaru za 0,22%.

U četvrtak je održan sastanak ECB-a, na kome su referentna kamatna stopa i stope na kreditne i depozitne olakšice zadržane na postojećim nivoima (0,00%, 0,25% i -0,50%, respektivno), ali su donete nove stimulative mere. Neto kupovina aktive u okviru programa PEPP (Pandemic Emergency Purchase Programme) povećava se za 500 milijardi evra (na ukupno 1.850 milijardi evra), a trajanje kupovine je produženo najmanje za još devet meseci (do kraja marta 2022). Takođe, povoljniji uslovi dugoročnih kredita bankama, u okviru programa TLTRO, važiće do juna 2022. (prethodno jun 2021), uz tri nova tendera koja će biti organizovana u periodu od juna do decembra 2021, a banke će moći, umesto dosadašnjih 50%, da se zaduže u iznosu od 55% vrednosti kvalifikovanih kredita banaka. Iako su ove mere generalno bile u skladu sa očekivanjima, mnogi investitori su ostali razočarani, očekivajući veći monetarni stimulus, pa je nakon sastanka evro znatnije ojačao prema dolaru. U izveštaju sa sastanka takođe se navodi da će ECB pratiti kretanje kursa i moguće implikacije na inflaciju.

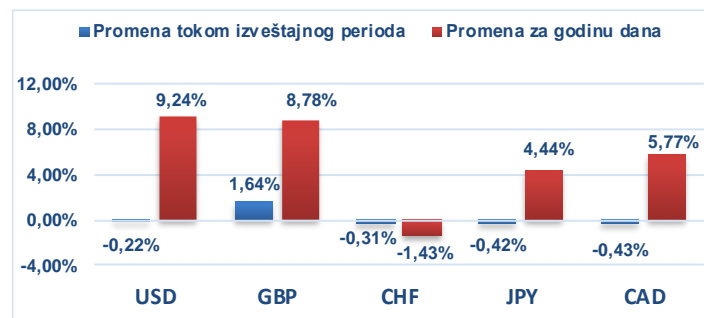
1.6 Kurs EUR/USD tokom izveštajnog perioda

1.7 Kurs EUR/USD u poslednjoj godini dana

1.8 Promena vrednosti evra prema odabranim valutama

Dolar je takođe oslabio nakon objave podatka da je broj novih prijava za naknadu u slučaju nezaposlenosti u nedelji koja se završila 5. decembra povećan više od očekivanja, na 853 hiljade, usled novih restriktivnih mera prouzrokovanim rastućim brojem novih infekcija COVID-19.

Krajem nedelje, na tržištu je ponovo pogoršan sentiment usled zabrinutosti oko odlaganja fiskalnog stimulusa u SAD, snažnog rasta novih slučajeva virusa korona i povećanih izgleda da će Velika Britanija napustiti EU bez dogovora, pa je dolar, kao valuta sigurnog utočišta (safe-haven), dobijao na vrednosti.

Kurs EUR/USD je izveštajni period završio na nivou od 1,2117 dolara za evro.

Državne obveznice SAD

Prinosi državnih obveznica SAD tokom nedelje zabeležili su pad, koji je bio izraženiji na dužem delu krive, pa je blago smanjen nagib krive. Prinos dvogodišnje obveznice smanjen je za oko 3 b.p. (na 0,12%), a prinos desetogodišnje obveznice za 7 b.p. (na 0,90%).

Prinosi su tokom nedelje opali zbog povećane averzije prema riziku kod tržišnih učesnika, nastavka snažnog rasta broja zaraženih i uvođenja strogih ograničenja u Kaliforniji, koje prete da dodatno otežaju ionako usporeni ekonomski oporavak, a neizvesnost je povećana i u vezi s pregovorima o Bregzitu u poslednji čas, kao i pregovorima o novom paketu fiskalne pomoći u Kongresu SAD.

Stopa rasta potrošačkih cena u SAD (CPI – Consumer Price Index) u novembru je iznosila 0,2% u odnosu na prethodni mesec, što je iznad očekivanja (0,1%) i stope rasta u oktobru (0,0%). Za poslednju godinu dana stopa inflacije ostala je nepromenjena na nivou od 1,2%, što je, takođe, bilo iznad očekivanja (1,1%). Stopa bazne inflacije (Core CPI), koja isključuje cene volatilnih komponenti – hrane i energenata u novembru je takođe iznosila 0,2% (očekivano 0,1%), dok je na godišnjem nivou zadržana na 1,6% (očekivano 1,5%). Snažan mesečni rast zabeležen je kod cena energenata, avio-prevoza, nameštaja i garderobe, dok su cene zakupa nekretnina i automobila imale najveći negativan uticaj.

Iako su bili nešto bolji od očekivanja, ovi podaci ukazuju na to da je dugoročni i široko rasprostranjeni pad inflatornih pritisaka u SAD i dalje u toku, pa se u narednim mesecima može očekivati da inflacija ostane na niskom nivou (pa i dalji pad godišnje stope) uprkos očekivanom oporavku ekonomije tokom sledeće godine.

Stopa rasta potrošačkih cena u SAD u novembru iznosila je 0,2%, a inflatorni pritisci su i dalje slabi.

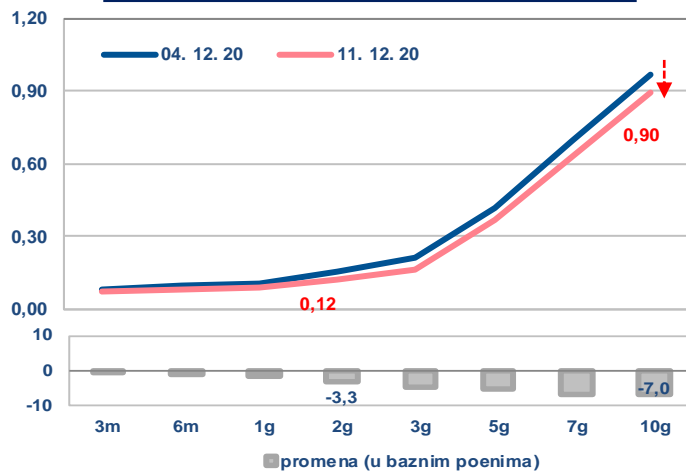
Broj novih prijava za naknadu u slučaju nezaposlenosti u SAD u toku nedelje koja se završila 5. decembra iznosio je 853 hiljade, iznad očekivanih 725 hiljada i visine od 716 hiljada u nedelji pre (revidirano sa 712 hiljada). Broj novih prijava nalazi se na najvišem nivou od septembra, ukazujući na to da nove restriktivne mere dovode do novih gubitaka poslova, što će usporavati oporavak tržišta rada u narednim nedeljama. Broj nezaposlenih koji se kontinuirano prijavljuju za socijalnu pomoć u nedelji pre (do 28. novembra) povećan je za 230 hiljada, na 5,76 miliona, iznad očekivanih 5,2 miliona, što je prvo povećanje od avgusta.

Indeks poverenja potrošača Univerziteta iz Mičigena, prema preliminarnoj proceni za decembar, imao je vrednost od 81,4, što je iznad očekivanja (76,0) i vrednosti u prethodnom mesecu (76,9), ukazujući na poboljšanje sentimenta kod potrošača u SAD početkom decembra – usled pozitivnih vesti o vakcini protiv virusa korona. Rast beleže obe komponente – komponenta očekivanja (na 74,7, sa 70,5 u novembru) i procene trenutne situacije (sa 87,0 na 91,8). Dugoročna inflaciona očekivanja (u narednih pet do deset godina) ostala su nepromenjena na 2,5%, dok su očekivanja inflacije u narednoj godini dana smanjena na 2,3% (sa 2,8%).

Novoizabrani predsednik Bajden postavio je za cilj da u prvih 100 dana njegovog mandata bude vakcinisano 100 miliona Amerikanaca, rekavši da to neće okončati epidemiju u SAD, ali da će promeniti njen tok.

1.9

Kriva prinosa državnih obveznica SAD, u % (benčmark izdanja sa početka perioda)

Izvor: Bloomberg.

1.10

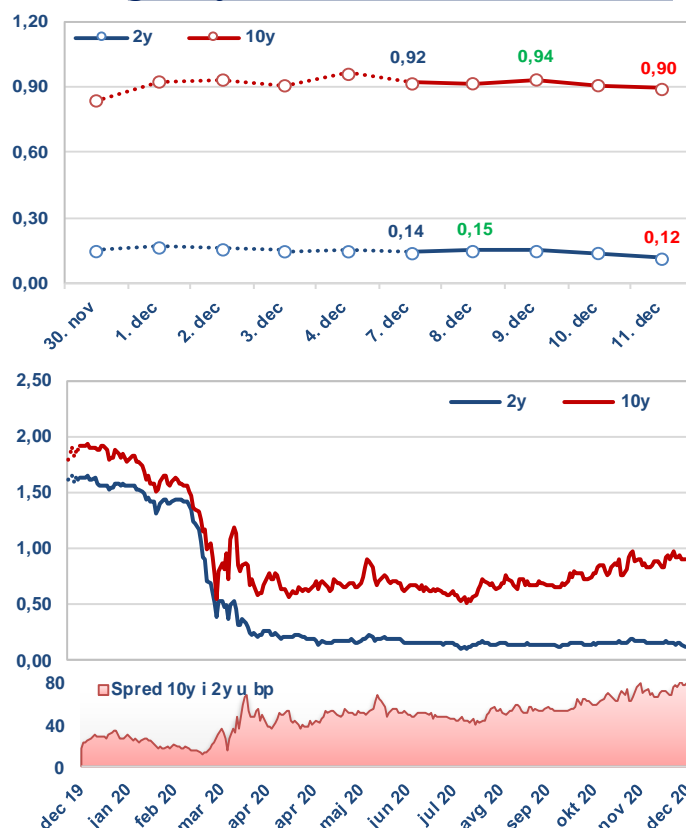
Značajni pokazatelji privredne aktivnosti SAD

Indikator	Period	Očekivani podatak	Aktuelni podatak	Prethodni podatak
Stopa rasta potrošačkih cena, MoM	Nov	0,1%	0,2%	0,0%
Broj novih prijava za naknadu u slučaju nezaposlenosti, u 000	01.Dec	725	853	716
Indeks poverenja potrošača Univerziteta iz Mičigena, preliminarno	Dec	76,0	81,4	76,9

Izvor: Bloomberg.

1.11

Prinos generičkih dvogodišnjih i desetogodišnjih državnih obveznica SAD, u %

Državne obveznice Nemačke

Tokom izveštajnog perioda prinosi nemačkih državnih obveznica smanjeni su, uz veći pad prinosa obveznica duže ročnosti, zbog čega je smanjen nagib krive. Na kretanje prinosa tokom nedelje u najvećoj meri uticao je snažan rast novih slučajeva COVID-19 i neizvesnost oko pregovora između Velike Britanije i EU. Prinos nemačke dvogodišnje obveznice smanjen je za oko 4 b.p., na -0,79%, a prinos desetogodišnje obveznice za oko 9 b.p., na -0,64%.

ECB je, na sastanku koji je održan u četvrtak, zadržala referentnu kamatnu stopu i kamatnu stopu na kreditne i depozitne olakšice na postojećim nivoima, odnosno 0%, 0,25% i -0,50%, respektivno. ECB očekuje da kamatne stope ostanu na trenutnom ili nižem nivou sve dok u svojim projekcijama ne bude očekivala inflaciju od nešto ispod 2%. **Neto kupovina aktive u okviru programa PEPP (Pandemic Emergency Purchase Programme) povećava se za 500 milijardi evra, pa će ukupan obim iznositi 1850 milijardi evra. Kupovine će trajati najmanje do kraja marta 2022. (prethodno jun 2021), odnosno sve dok ECB ne proceni da je kriza izazvana virusom korona završena. Reinvestiranje dospelih HoV vršiće se najmanje do kraja 2023. (prethodno do kraja 2022). Povoljniji uslovi dugoročnih kredita bankama (niže kamatne stope i olakšani uslovi za kolateral) u okviru programa TLTRO važiće do juna 2022. (prethodno jun 2021), uz tri nova tendera koja će biti organizovana u periodu od juna do decembra 2021. Takođe, umesto dosadašnjih 50%, banke će moći da se zaduže u iznosu od 55% vrednosti kvalifikovanih kredita banaka (eligible loans).**

ECB je zadržala stopu na depozitne olakšice na -0,50% i donela nove stimulative mere.

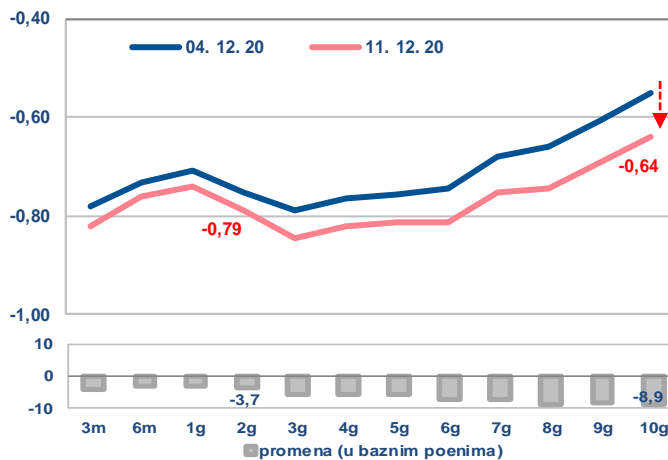
Prema finalnoj proceni, rast BDP-a u zoni evra iznosio je 12,5% u trećem tromesečju, što je nešto niže od preliminarne procene (12,6%) i najveći tromesečni rast od kada se prikupljaju podaci (od 1995. godine), a nakon pada od 11,7% u drugom tromesečju. Na rast BDP-a najviše su uticale privatna potrošnja, zabeleživši rast od 14% u odnosu na prethodno tromesečje, i investicije, koje su više za 13,4% nego u drugom tromesečju. Državna potrošnja je porasla za 4,8%, izvoz je povećan za 17,1%, a uvoz za 12,3%.

ZEW indeks očekivanja u Nemačkoj povećan je za 16,0 poena u decembru, na 55,0, ukazujući na rast optimizma kod finansijskih eksperata, usled očekivanja skorog odobravanja vakcine, uprkos i dalje visokim brojevima novih slučajeva zaraženih COVID-19. ZEW indeks procene trenutne situacije u Nemačkoj ponovno je opao i trenutno iznosi -66,5 poena, za 2,2 poena niže nego u novembru. Kada je u pitanju zona evra, ZEW indeks očekivanja u decembru povećan je za 21,6 poena, na 54,5, dok je ZEW indeks procene trenutne situacije ostao gotovo nepromenjen i iznosi -75,7 poena.

Industrijska proizvodnja u Nemačkoj porasla je za 3,2% u oktobru (očekivano 1,6%), nakon skoka od 2,3% (revidirano sa 1,6%) u septembru. Na godišnjem nivou, industrijska proizvodnja je manja za 3%. Na rast su uticali gotovo svi sektori, osim proizvodnje potrošačkih proizvoda, a najveći rast zabeležio je građevinski sektor (1,6%) Usled rasta novih porudžbina, u novembru se može očekivati dalji rast industrijske proizvodnje.

1.12

Kriva prinosa državnih obveznica Nemačke (benčmark izdanja s početka perioda)

1.13

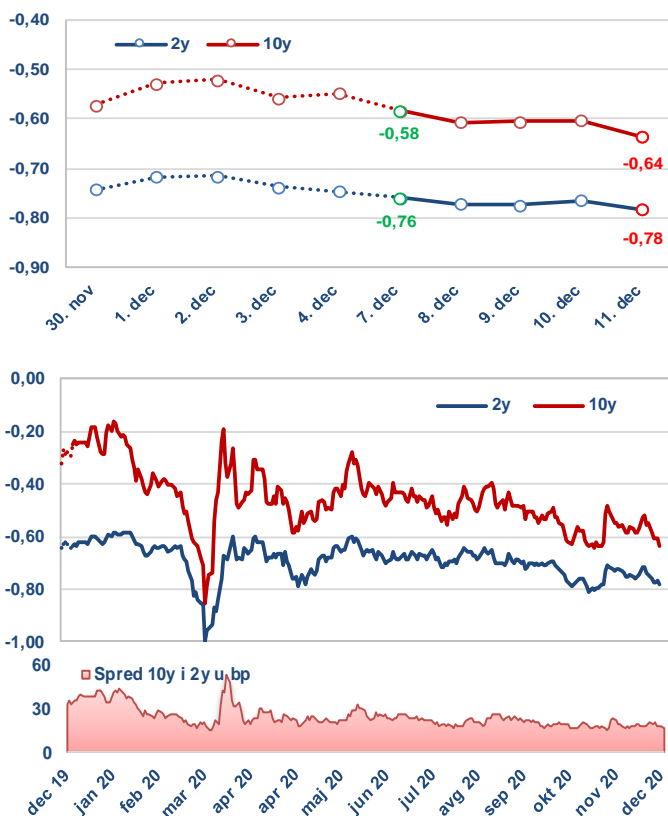
Značajni pokazatelji privredne aktivnosti zone evra

Indikator	Period	Očekivani podatak	Aktuelni podatak	Prethodni podatak
Stopa rasta BDP, zona evra, finalno	Q3	12,6%	12,5%	12,6%
ZEW indeks očekivanja, Nemačka	Dec	46,0	55,0	39,0
Industrijska proizvodnja, Nemačka, MoM	Okt	1,6%	3,2%	2,3%

Izvor: Bloomberg.

1.14

Prinos generičkih dvogodišnjih i desetogodišnjih državnih obveznica Nemačke, u %

II Kretanja na tržištima izabranih zemalja u razvoju

2.1

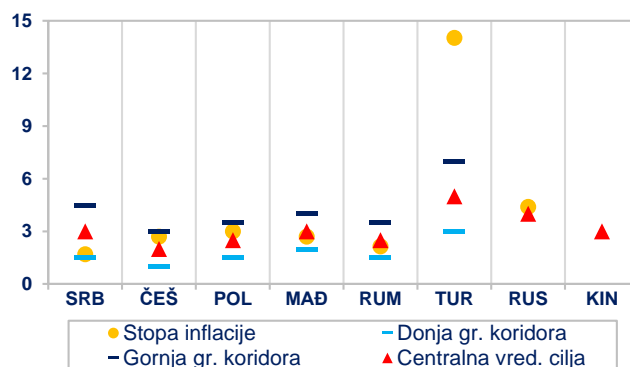
Referentne kamatne stope centralnih banaka zemalja u razvoju

	RKS (u %)*	Promena (u p.p.)	Datum promene	Naredni sastanak	Očekivanje (kraj Q4, %)*
Srbija (NBS)	1,00	-0,25	10.12.20	14.1.20	-
Češka (CNB)	0,25	-0,75	7.5.20	17.12.20	0,25
Poljska (NBP)	0,10	-0,40	28.5.20	13.1.20	0,10
Mađarska (MNB)	0,60	-0,15	21.7.20	15.12.20	0,60
Rumunija (NBR)	1,50	-0,25	5.8.20	8.1.20	1,50
Turska (CBRT)	15,00	4,75	19.11.20	24.12.20	15,00
Rusija (CBR)	4,25	-1,00	24.7.20	18.12.20	4,25
Kina (PBoC)	4,35	-0,25	23.10.15	n/a	4,35

Izvor: Bloomberg / *prikazane su projekcije dostupne na osnovu anketa sprovedenih u novembru.

2.2

Inflacija u zemljama u razvoju (u %, YoY)

Izvor: Bloomberg / sajтови centralnih banaka (poslednji podatak).

Dešavanja na lokalnim tržištima

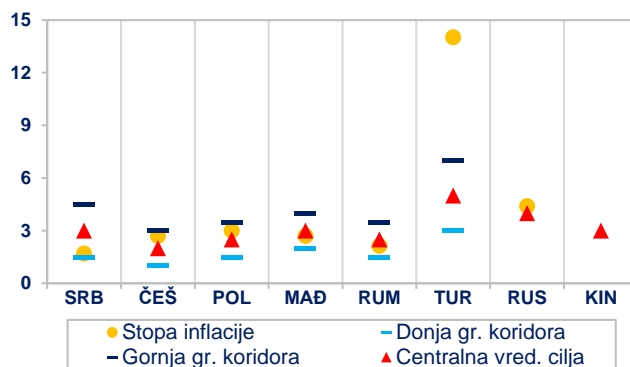
Tokom izveštajnog perioda objavljene su vrednosti nekoliko ekonomskih pokazatelja za posmatrane zemlje u razvoju. Naime, objavljena je finalna stopa rasta BDP-a Rumunije, koja je u trećem tromesečju 2020. bila na nivou od -6% YoY, što je iznad nivoa od -10,3% YoY iz drugog tromesečja ove godine. Na povećanje stope rasta BDP-a u Rumuniji prvenstveno je uticalo povećanje industrijske proizvodnje, u uslovima oporavka eksterne tražnje, dok je u suprotnom smeru uticao negativan doprinos poljoprivredne proizvodnje. Objavljena je i stopa rasta industrijske proizvodnje u Češkoj, koja je u oktobru bila na nivou od 1,0% YoY, što je iznad nivoa od -2,0% YoY iz septembra ove godine, pri čemu je na njeno povećanje prvenstveno uticao oporavak proizvodnje u automobilske industriji.

Tokom nedelje objavljene su i stope inflacije u Mađarskoj, Češkoj i Kini, koje su u novembru bile na nivou od 2,7% YoY, 2,7% YoY i -0,5% YoY, respektivno, što je ispod njihovih nivoa iz oktobra ove godine (3,0% YoY, 2,9% YoY i 0,5% YoY, respektivno). Na smanjenje stope inflacije u Mađarskoj prvenstveno je uticalo smanjenje cena prehrambenih proizvoda, kao i niže cene goriva i uvođenje određenih administrativnih mera. Smanjenje stopa inflacije u Kini (stopa inflacije je prvi put od svetske finansijske krize smanjena u negativnu teritoriju) i Češkoj predstavlja takođe rezultat smanjenja cena prehrambenih proizvoda.

Crna Gora je na međunarodnom finansijskom tržištu emitovala sedmogodišnju evroobveznicu u iznosu od 750 miliona evra (kuponska stopa 2,875%), po stopi prinosa od 2,95%. Ostvarena stopa prinosa je za 42,5 b.p. ispod inicijalnih smernica, pri čemu je Crna Gora prodajom ove evroobveznice prikupila do sada najveći iznos sredstava ostvaren emisijom evroobveznica na međunarodnom finansijskom tržištu. Tražnja investitora je bila znatno veća od ponuđenog iznosa i iznosila je preko 2,7 milijardi evra. Ministar finansija Crne Gore naveo je da će sredstva prikupljena emisijom sedmogodišnje evroobveznice biti iskorišćena za otplatu dela duga, koji dospeva u martu 2021. godine, kao i za finansiranje budžetskog deficita i razvojnih programa, pri čemu je istakao da je to bio jedini način da se izbegne dužnička kriza i potencijalni bankrot zemlje.

2.3

Promena lokalnih valuta izabranih zemalja u razvoju prema evru

Izvor: Bloomberg / sajтови centralnih banaka (poslednji podatak).

2.4

Prinosi desetogodišnjih državnih obveznica u lokalnoj valuti

	Prinos (u %)	Promena u b.p.	
		1w	YoY
Srbija	3,006	0,1	4,3
Češka	1,279	2,1	-16,2
Poljska	1,396	-7,2	-65,5
Mađarska	2,257	-7,2	36,1
Rumunija	3,295	-4,8	-142,4
Turska	12,570	29,0	68,0
Rusija	5,810	3,0	-61,0
Kina	3,294	0,7	11,4

Izvor: Bloomberg, osim za Tursku (Reuters.)

III Kretanja na tržištima zlata i nafte

Zlato

Tokom izveštajnog perioda cena zlata je porasla za 0,42%. Ona se kretala u rasponu od 1.830,76 do 1.872,93 USD/Oz (vrednost na kraju dana, *Bloomberg Composite London*).

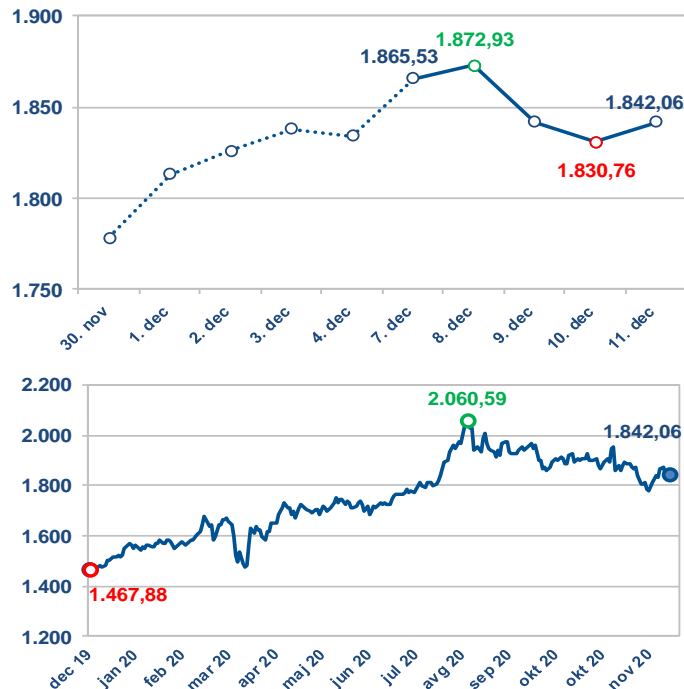
Na rast cene zlata, tokom posmatrane nedelje, uticali su: neizvesnost oko Bregzita, pregovori oko novog paketa fiskalne pomoći u SAD, saopštenje rejting agencije *Fitch* o malo verovatnom poboljšanju izgleda za razvijene ekonomije u 2021. uprkos razvoju vakcine, kao i da najveći stepen ranjivosti pokazuju zemlje L. Amerike, B. Istoka i Afrike, stanje povišene pripravnosti vojnih snaga SAD u Persijskom zalivu (SAD su u taj region poslale bombardere B-52, usled zabrinutosti zbog akcija Irana u bliskoj budućnosti), kao i namera SAD da uvede sankcije Turskoj zbog nabavke ruskog raketnog sistema S-400.

Cena zlata je porasla za 0,42% i na kraju izveštajnog perioda je iznosila 1.842,06 USD/Oz.

Na povremeni pad cene zlata, tokom posmatrane nedelje, uticali su sledeći faktori: optimizam u pogledu globalnog ekonomskog oporavka predvođen očekivanim odobrenjem vakcine *Pfizer / Bio NTech* od strane američke Agencije za hranu i lekove (*FDA – Food and Drug Administration*), uz uporedno praćenje njene delotvornosti, kao i najave predstojećih vakcinacija širom sveta, koji su znatno uticali na sklonost tržišnih učesnika ka preuzimanju rizika (*risk on sentiment*), i investicije u rizičnije klase aktive.

3.1

Zlato (dnevni podaci, USD po unci)

Izvor: Bloomberg.

Nafta

Tokom izveštajnog perioda cena nafte tipa brent porasla je za 2,16% i kretala se u rasponu od 48,19 do 50,14 američkih dolara po barelu (vrednost na kraju dana, *Bloomberg Composite London*).

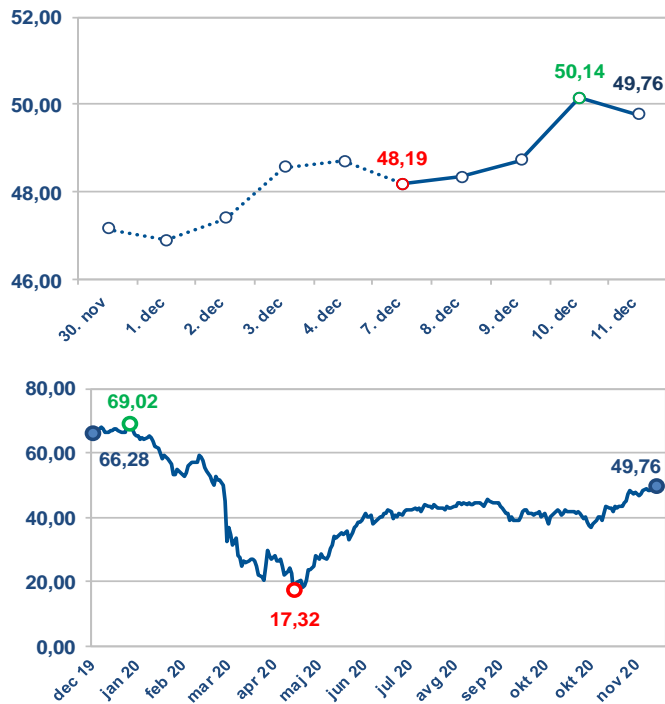
Na rast cena nafte, tokom posmatrane nedelje, uticali su sledeći faktori: na sastanku *OPEC+* donet je plan o povećanju proizvodnje za 500.000 barela na dan od 1. januara 2021. godine (manje od ranijeg planiranog uvećanja za 2 miliona barela dnevno), procene iz kratkoročnog energetskog pregleda (*STEO – Short Term Energy Outlook*), koji objavljuje *EIA*, o padu proizvodnje sirove nafte u SAD do kraja 2020. za 910.000 barela dnevno, pozitivne vesti o vakcinama, kao i najave početka vakcinacije protiv virusa korona, koje su znatno uticale na pojačan optimizam investitora oko oporavka potražnje za gorivom.

Cena nafte je porasla za 2,16% i na kraju posmatranog perioda iznosila je 49,76 USD/bbl.

Na povremeni pad cena nafte uticali su sledeći faktori: rast broja novih slučajeva virusa korona, dodatne mere ograničenja za suzbijanje pandemije širom sveta, vest da je Kalifornija (najveća država-potrošač benzina u SAD) pooštrila mere suzbijanja pandemije do Božića, izveštaji *API* i *EIA* (Američkog instituta za naftu i Američke agencije za informacije o energetici) o rastu zaliha i uvoza sirove nafte u SAD, nedeljni rast broja aktivnih naftnih bušotina u SAD (sa 256 na 258, po podacima kompanije *Baker Hughes*), kao i planovi Irana da normalizuje proizvodnju i izvoz nafte sa očekivanjem ublažavanja sankcija.

3.2

Cena nafte tipa brent (USD po barelu)

Izvor: Bloomberg.